

КУЧ-АДОЛАТДА

2014 йил
1 февраль,
шанба
№ 5 (466)

Ўзбекистон Республикаси Олий судининг ҳуқуқий газетаси

<http://www.olysud.uz>

1998 йил 29 августдан чиқа бошлаган.

Мамлакатимизда ишчилик милий демократик давлат куриш, иктиносиги тизими янги асосга ташкил этиши, ҳәттимиз даражаси ва сифатини ошириш борасидаги кенг кўлумли ишҳотлар амалга оширилди. Бу шаҳар ва қишлоқда римиз, бутун юртимизнинг қиёфаси тобора ободлашгаётгани, тинч ва осуга ҳәттимиз, ҳеч кимдан кам бўлмасдан улайиб келаётган етук ва баркамол, мустақил фикрлайдиган янги авлод тўмисолига намоён бўлмоқда.

ИСЛОҲОТЛАР НЕГИЗИДА ИНСОН МАНФААТЛАРИ МУЖАССАМ

Бу дунёда "ўзбек модели" деб эътироф этилган тараққиёт стратегияси нақадар тўғри эканлиги, ҳалқимизнинг манфаатига тўла жавоб берёётгани натижасидир. Бу жараёнда, албатта, ҳалқимизнинг куч-кудрати, улкан яратувчилик, бунёдкорлик салоҳияти ҳам мухим аҳамият касб этти.

Бугун юртимизда барча соҳаларда изиллик билан олиб борилаётган янгиланиши ва ўзгаришлар жараёни, буюк та-

рихимизга, бекиёс маънавий меросимизга, миллий қадриматларимизга бўлган эътибор мамлакатимизнинг гуллабияниши ва барқарор ривожланишига хизмат килмоқда.

Дунёнинг ривожланган мамлакатларда молиявий-иктисодий инкизор давом этावётган бир пайтда мамлакатимизнинг иктиносидий кудрати йил сайн юксалиб, ялпи ички маҳсулотларининг барқарор ўсиши, одамларнинг даромади,

харид куввати тобора ошиб бораётгани эътиборга лойик. Маълумотларга мурожаат қиласиган бўлсақ, ўтган 2013 йилда ялпи ички маҳсулотнинг 8 фоизга ўғсанлигини, саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариши ҳажми 8,8 фоизга, қишлоқ ҳўжалиги — 6,8 фоизга, чакана савдо айланмаси — 14,8 фоизга ошганлигини кўрамис. 2013 йилда иктиносидёт соҳасидаги солиқ юки 21,5 фоиздан 20,5 фоизга,

хисмоний шахслар учун даромад солигининг энг кам ставкаси 9 фоиздан 8 фоизга туширилганига карамасдан, давлат бюджети ялпи ички маҳсулотта нисбатан 0,3 фоиз профицит билан бажарилганлиги диккатга сазовордор. Эътиборлиси, мамлакатимизнинг иктиносидий кудрати юксалгани сайн ҳалқимизнинг фаровонлиги ҳам тобора ошиб бормоқда.

(Давоми иккичи бетда)

Xabar

Натижалар ва устувор вазифалар

Ўзбекистон Республикаси Олий судида умумий юрисдикция судларининг 2013 йил давомида одил судловни амалга ошириш борасидаги фаолияти натижалари ҳамда истиқболдаги устувор вазифаларга бағишлиган кенгайтирилган раёсат янгилиши бўлиб ўтди. Унда Олий суд судьялари, фуқаролик ва жиноят ишлари бўйича вилоят ва унга тенглаштирилган судлар раислари иштирок этди.

Олий суд раиси Б.Мустафоев бошқарган янгилишда Президентимиз Ислом Каримов раҳманомигида демократик ишҳотларни янада чукурлаштириш, фуқаролик жамиятини ривожлантиришга қаратилган изчил ишҳотлар ўзининг юксак самарааларини берадиган таъкидланди. Бу жараёда суд-хуқуқ тизими ишҳотларни амалга оширилаётган кенг

кўлумли чора-тадбирлар, соҳага оид янги қонунлар фуқароларнинг ҳуқуқ ва манбаатларини таъминлашга хизмат қилаёт.

Суд ҳокимиятининг мустақиллариги мустаҳкамаш, судьяларнинг билим ва малакасини ошириши ва уларни ижтимоий жиҳатдан ҳимоя қилишига қаратилган чора-тадбирлар соҳадаги ишлар самарадорлигини янада ошири-

мокда. Жумладан, давлатимиз раҳбарининг 2012 йил 2 августда қабул қилинган "Суд тизими ходимларини ижтимоий муҳофаза қилишини тубдан яхшилаш чора-тадбирлари тўғрисида" ва 2012 йил 30 ноябрда имзолан-

ган "Судлар фаолиятини янада такомиллаштириша оид ташкили чора-тадбирлар тўғрисида"ги фармонлари бу борада мухим аҳамият касб этмоқда.

(Давоми иккичи бетда)

Ўзбекистон Республикаси Олий судида

Ўзбекистон Республикаси Олий судида АҚШ халқаро ривожлантириш агентлигининг Марказий Осиёдаги минтақавий миссияси директори Ж.Эддатон бошчилигидаги делегация вакиллари билан учрашув бўлиб ўтди. Учрашувни Ўзбекистон Республикаси Олий суди раисининг ўринбосари Қ.Тоғаев кириш сўзи билан очиб, иштирокчиларнинг ҳамкорликдаги фаолиятига муваффақият тилади.

Учрашувда АҚШ халқаро ривожлантириш агентлиги вакилларига мамлакатимиз амалга оширилаётган кенг қамровли ишҳотлар хусусида атрофлича маълумот берилди.

(Давоми учинчи бетда)

Мамлакатимизда суд ҳокимиятини босқичма-босқич мустаҳкамлаб бориш, судни фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини ишончли ҳимоя қилишига хизмат қиласиган том маънодаги мустақил давлат институтига айлантиришга қаратилган кенг кўлумли ташкилий-ҳуқуқий чора-тадбирлар амалга оширил келинмоқда.

Айниска, суд-хуқуқ соҳасини ишҳот қонунчилик асосларини янада тақомиллаштиришга қаратилган ишҳотлар дунё ҳамжамияти томонидан эътироф этилаётганини алоҳида таъқидлаш жоиз.

Yangi donip tohiyati

Малакали судья кадрларни тайёрлаш тизими

бу борадаги қонунчилик асослари янада тақомиллаштирилди

Президентимизнинг 2012 йил 2 августдаги "Суд тизими ходимларини ижтимоий муҳофаза қилишини тубдан яхшилаш чора-тадбирлари тўғрисида"ги фармонларининг қабул қилиншини суд ҳокимияти нуфузини янада ошириш, судья кадр-

ларни танлаш ва жой-жойига кўйишининг замонавий, демократик таълабларга жавоб берадиган сармали тизимини яратишда мухим аҳамият касб этди.

(Давоми учинчи бетда)

Biz va jahon

Ҳамкорлик тўғрисидаги Битим имзоланди

Яқинда Европа Иттилоғининг "Ўзбекистонда суд-хуқуқ тизимини ислоҳ қилишга кўмаклашиш" лойиҳасини амалга ошириш доирасида Ўзбекистон Республикаси Олий судининг раиси Б. Мустафоев бошчилигидаги мамлакатимиз делегацияси Францияда бўлди.

Ҳазаларини билдириди:
— Имзоланди Битим имзоланди Франция ва Ўзбекистон олий суд маҳкамалари ўтасидаги ўзаро ҳамкорликнинг юридик жиҳатдан расмийлаштирилишида мухим аҳамият касб этди. У мамлакатларимиз суд тизимларини яхширок ўрганиш ҳамда демократик ҳуқуқ амалиёти тажрибасини жорий қилишга имкон беради.

Хозирги глобаллашув замонида судьялар ва ҳуқуқшуносларнинг халқаро ҳамкорлиги биринчидаги даражаси аҳамият касб этиб бормоқда. Бунгунги кунгача Франция Кассация суди бир неча хорижий мамлакатлар билан ҳам ана шундай ҳамкорликни йўлга кўйин ташаббуси билан чиқкан эди. Биз бугун ўзбекистон билан амалий шериклик бошлангидан мамнунмиз.

Битим имзоланиши муносабати билан Ўзбекистон Республикаси Олий суди ва Франция Кассация суди ўтасидаги ҳамкорлик самаралари ҳамда ўзаро манфатли тус олишига умид киламиз.

Даниэль ТАРДИФ,
Франция Кассация суди Палатаси раиси:

— Сўнгун иккى йил мобайнида биз Ўзбекистон Республикаси Олий суди ва Франция Кассация суди ўтасидаги ҳамкорлик самаралари ҳамда ўзаро манфатли тус олишига умид киламиз.

Даниэль ТАРДИФ,

Франция Кассация

суди Палатаси раиси:

— Сўнгун иккى йил мобайнида биз Ўзбекистон Республикаси Олий суди билан фуқароларга атрофлича танишилди. Таъқидлаш жоизи, Ўзбекистонда демократик ишҳотларни янада чукурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси доирасида қабул килинаётган мажмуявий чора-тадбирларнинг ҳаётга изил татбиқ этилишига алоҳида эътибор қаратилди.

Юртингизга амалий ташрифларим чогида афсонавий ўзбек шаҳарларини бориб кўриш, ҳалқингизнинг бой тарихи ва маданияти, қадимий ҳамда кўп қиррали таъмаддунни Амир Темур ва унинг авлодлари мероси билан яқиндан танишиш баҳтига муссар бўлганимдан мамнунман. Мазкур сафарлар менда унтилмас таассуротлар қолдирган.

Мамлакатларимиз ўтасидаги ҳамкорлик тўғрисидаги имзоланди Битим имзоланди.

"Жаҳон" ахборот агентлиги мухобири билан бўлиб ўтган сұхbat чогида Франция Кассация судининг ҳамкорлик тўғрисидаги Битим имзоланди.

"Жаҳон" А.А. Париж

(Давоми. Башланиши
биринчи бетда)

Айтиш керакки, 2014 йил 21 январда матбуотда эълон қилинган "Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун хужжатларига ўзгариши ва қўшимчалар киритиши тўғрисида" — ги қонун билан судья кадрларни танлаша ва жой-жойига қўйиш ва уларнинг моддий таъминотини яхшилашга қартилган қоидаларни назарда тутувчи ўзгариши ва қўшимчалар Солик кодексига, "Судлар тўғрисида"ги ва "Ахолини иш билан таъминлаш тўғрисида"ги қонунларга қўйидаги йўналишларда киритилди; биринчидан, ўттиз ёшдан кичик бўлмаган, олий юридики маълумотли ва юридик ихтиослиги бўйича, авваламбор, ҳукукни муҳофаза қилувчи органларда камидан беш йиллик меҳнат стажига эга бўлган Ўзбекистон Республикаси фуқароси фуқаролик ишлари бўйича туманлараро, туман (шаҳар) суди, жиноят ишлари бўйича туман (шаҳар) суди, Коракалпогистон Республикаси ҳўжалик суди, вилоят ва Тошкент шаҳар ҳўжалик суди судьяси бўлиши мумкинлиги белгилаб қўйилди; судьяликка номзодлар учун ён цензининг 25 ёшдан 30 ёшга кўтарилиши ва иш стажи муддатининг училдан беш йилга оширилиши катта ҳайтий таъриба ва касбий билимга эга бўлган шахсларнинг судья бўлиши тайинанишининг асоси хисобланади.

Ўз навбатида, Коракалпогистон Республикаси Олий суди, вилоят суди, Тошкент шаҳар суди, Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий суди судьяси бўлиш учун зарур бўлган иш стажи беш йилдан етти йилга, Ўзбекистон Республикаси Олий суди, Олий ҳўжалик суди судьяси бўлиш учун зарур бўлган иш стажи етти ийидан ўн йилга оширилди.

Шу ўринда хорижий давлатлар қонунчилигига назар ташлайдиган бўлсак, судьяликка номзодлар учун ён цензи АҚШ, Германия давлатлари-

Yangi qonip mohiyati

Малакали судья кадрларни тайёрлаш тизими

бу борадаги қонунчилик асослари
янада такомиллаштирилди

да 35 ёш, Буюк Британия ва Франция давлатларида 40 ёш этиб белгилангани кўриш мумкин.

Иккичидан, судьяларнинг касб тайёргарлигига нисбатан малака талаблари кучайтирилди. Ҳусусан, судьялик лавозимига биринчи марта тайинланадиган номзодлар захирасида турган шахслар белгилangan тартибида ўқиши ва стажировкани ўтши шарт. Судьяларни номзодлар ўкув ва стажировкани ўтши даврида асосий иш жойдаги ўртача ойлик иш хақицига сакланган ҳолда ўз меҳнат вазифаларини бажаришдан озод қилинади. Бу судьяликка номзодлар учун ижтимоий кафолатларни таъминлашнинг муҳим механизми ва захираши шакллантиришда бўлишига рағбатлантирувчи омил хисобланади.

Учинчидан, судьялар ўз хизмат вазифаларини бажариши муносабати билан олган даромадлари бўйича жисмоний шахслардан олинадиган даромад солиғидан озод этилди.

Судьяларнинг моддий таъминотини яхшилаш максадида берилган ушбу имтиёз Солик кодексидан ташкири "Судлар тўғрисида"ги қонунда ҳам ўз ифодасини топди.

Бундан ташқари ваколат муддати тугаган судьялар учун ҳам қўшимча муддий кафолатлар сакланиб қолин-

ганлигини алоҳида таъкидлаш лоҳим. Унга мувофиқ, ваколат муддати тугаган судьяларнинг ўртача ойлик иш хақицига уларни янги ваколат муддатига қайта тайинлаш ёки қайта сайлаш учун хужжатларни кўриб чиқладиган давр мобайнида ёки янги иш жойига жойлаштирилганга қадар, кўпин билан уй ой сақлаб қолинади.

Тўртингичдан, янги қонун билан ваколат муддати тугаган судьялар учун ҳам қўшимча кафолатлар белгиланди. Унга мувофиқ, судьяларнинг ваколатлари тугаганидан кейин уларга судьялик лавозимига сайланниша ёки тайинлашнинг қадар эгаллаб турган аввалги иши (лавозим) берилади, бунданд иш (лавозим) мавжуд, бўйласа, аввалгисига тенг бошқа иши (лавозим) берилади. Судьяларнига белгилangan бу кафолат "Ахолини иш билан таъминлаш тўғрисида"ги қонунда ҳам акс этилди.

Судьяларнинг ижтимоий мақомини муҳофаза қилиш, уларни мустақиллаштиришга юритиши борасида амалга оширилаётган ислоҳотлар, айни пайтда судьяларни ҳам ўз усталирида мунтазам ишлаш, малакаларини ошириб бориш ҳамда ишга нисбатан янада масъулитли бўлишина талаб қиласди. Шу нуктаи назар-

дан, янги қонун билан судья кадрларга яратилган қўшимча кафолатлар билан бирга уларнинг жавобгарлигини янада кучайтириш бўйича ҳам қўшимчалар киритилди. Ҳусусан, судьяларни интизомий жавобгарликка тортиш асослари кенгайтирилди. Ҳусусан, янги қонун билан судьялар шаъни ва қадр-кимматига доғ туширадиган ҳамда суднинг обрўсини туширадиган киммеш содир этгани ва судьялар одоб-ахлоқи қоидаларни бузганилиги учун улар фақат малака ҳайъатининг қарорига кўра, интизомий жавобгарликка тортилиши белгиланди.

Хулоса қилиб айтганда, судья кадрларни танлаша ва жой-жойига кўйиш ва уларнинг моддий таъминлашнинг ҳамда қўшимчаларни биргаликка киритилган, пировардиди 2 та қонун хужжатининг амалга оширилаётган ўзгариш ва янгиланишлар борасидаги ҳамкорлик Агентлик фаолиятининг асоси йўналишларидан бирни эканлиги эътироф этилди.

Мардонбек БОБОЖОНОВ,
Ўзбекистон Республикаси
Президенти ҳузуридаги Амалдаги
қонун хужжатлари мониторинги
институти етакчи илмий ходими

Ўзбекистон Республикаси Олий судида

(Давоми. Башланиши
биринчи бетда)

Жумладан, 2012-2013 йиллар мобайнида суд хокимиятининг мустақиллигини янада мустаҳкаммаша хизмат қилинчи 2 та қонун хужжатининг амалга оширилаётган ўзгариш ва янгиланишлар борасидаги ҳамкорлик Агентлик фаолиятининг асоси йўналишларидан бирни эканлиги эътироф этилди.

Бинобарин, учрашув чоғиди томонидан ўртасидаги ўзаро ҳамкорликнинг келгисидаги энг муҳим йўналишлари муҳкамма килиниб, тегиши тадбирлар белгилаб олиниди. Иккиси томонлами манфаатли ушбу учрашув самимий мулот-қотирилди.

Дилфуз РАҲИМБЕКОВА,
"Куч — адолатда" мухбири

Мамлакатимизда барча мулк шакллари каби ҳусусий мулк ҳам даҳксиз ҳисобланади ва ҳар бир мулкдор ўз мулкига ўз ҳошичча етакчи қилиш, ундан фойдаланиши ва уни тасаррuf этиши ҳукуқига эта эканлиги қонунда кафолатлаб қўйилган.

Niçiqiу та'rifat

Мерос мулк

vasiyatnomasi
acosida
konunui
egasini topadi

Шунингдек, мулкдор ўзига тасаррuf этишган мулкни ўзи истаган шахсга васиятномаси асосида мерос қилиб қолдириши мумкин. Васият қолдиривчи ўзининг фармойиши билан ҳамкорликни ижро этишини конун бўйича ёки васиятни таънилланади. Мерос мулкдорни ўз ҳошичча таънилланади. Мерос мулкдорни ўз ҳошичча таънилланади.

Даъво муддатини тўғри ҳисобланадиган учун унинг қайси вактида тугашини белгилаш зарур. Даъво муддати таънилланадиган учун унинг қайси вактида тугашини белгилаш зарур. Даъво муддати таънилланадиган учун унинг қайси вактида тугашини белгилаш зарур. Даъво муддати таънилланадиган учун унинг қайси вактида тугашини белгилаш зарур.

Хулоса ўринда шуни таъниллаш жоизки, судда ишларни кўришада даъво муддатини таънилланадиган учун унинг қайси вактида тугашини белгилаш зарур. Даъво муддати таънилланадиган учун унинг қайси вактида тугашини белгилаш зарур.

Хулоса ўринда шуни таъниллаш жоизки, судда ишларни кўришада даъво муддатини таънилланадиган учун унинг қайси вактида тугашини белгилаш зарур. Даъво муддати таънилланадиган учун унинг қайси вактида тугашини белгилаш зарур.

Хулоса ўринда шуни таъниллаш жоизки, судда ишларни кўришада даъво муддатини таънилланадиган учун унинг қайси вактида тугашини белгилаш зарур.

Хулоса ўринда шуни таъниллаш жоизки, судда ишларни кўришада даъво муддатини таънилланадиган учун унинг қайси вактида тугашини белгилаш зарур.

Хулоса ўринда шуни таъниллаш жоизки, судда ишларни кўришада даъво муддатини таънилланадиган учун унинг қайси вактида тугашини белгилаш зарур.

Хулоса ўринда шуни таъниллаш жоизки, судда ишларни кўришада даъво муддатини таънилланадиган учун унинг қайси вактида тугашини белгилаш зарур.

Хулоса ўринда шуни таъниллаш жоизки, судда ишларни кўришада даъво муддатини таънилланадиган учун унинг қайси вактида тугашини белгилаш зарур.

Хулоса ўринда шуни таъниллаш жоизки, судда ишларни кўришада даъво муддатини таънилланадиган учун унинг қайси вактида тугашини белгилаш зарур.

Хулоса ўринда шуни таъниллаш жоизки, судда ишларни кўришада даъво муддатини таънилланадиган учун унинг қайси вактида тугашини белгилаш зарур.

Хулоса ўринда шуни таъниллаш жоизки, судда ишларни кўришада даъво муддатини таънилланадиган учун унинг қайси вактида тугашини белгилаш зарур.

Хулоса ўринда шуни таъниллаш жоизки, судда ишларни кўришада даъво муддатини таънилланадиган учун унинг қайси вактида тугашини белгилаш зарур.

Хулоса ўринда шуни таъниллаш жоизки, судда ишларни кўришада даъво муддатини таънилланадиган учун унинг қайси вактида тугашини белгилаш зарур.

Хулоса ўринда шуни таъниллаш жоизки, судда ишларни кўришада даъво муддатини таънилланадиган учун унинг қайси вактида тугашини белгилаш зарур.

Хулоса ўринда шуни таъниллаш жоизки, судда ишларни кўришада даъво муддатини таънилланадиган учун унинг қайси вактида тугашини белгилаш зарур.

Хулоса ўринда шуни таъниллаш жоизки, судда ишларни кўришада даъво муддатини таънилланадиган учун унинг қайси вактида тугашини белгилаш зарур.

Хулоса ўринда шуни таъниллаш жоизки, судда ишларни кўришада даъво муддатини таънилланадиган учун унинг қайси вактида тугашини белгилаш зарур.

Хулоса ўринда шуни таъниллаш жоизки, судда ишларни кўришада даъво муддатини таънилланадиган учун унинг қайси вактида тугашини белгилаш зарур.

Хулоса ўринда шуни таъниллаш жоизки, судда ишларни кўришада даъво муддатини таънилланадиган учун унинг қайси вактида тугашини белгилаш зарур.

Хулоса ўринда шуни таъниллаш жоизки, судда ишларни кўришада даъво муддатини таънилланадиган учун унинг қайси вактида тугашини белгилаш зарур.

Хулоса ўринда шуни таъниллаш жоизки, судда ишларни кўришада даъво муддатини таънилланадиган учун унинг қайси вактида тугашини белгилаш зарур.

Хулоса ўринда шуни таъниллаш жоизки, судда ишларни кўришада даъво муддатини таънилланадиган учун унинг қайси вактида тугашини белгилаш зарур.

Хулоса ўринда шуни таъниллаш жоизки, судда ишларни кўришада даъво муддатини таънилланадиган учун унинг қайси вактида тугашини белгилаш зарур.

Хулоса ўринда шуни таъниллаш жоизки, судда ишларни кўришада даъво муддатини таънилланадиган учун унинг қайси вактида тугашини белгилаш зарур.

Хулоса ўринда шуни таъниллаш жоизки, судда ишларни кўришада даъво муддатини таънилланадиган учун унинг қайси вактида тугашини белгилаш зарур.

Хулоса ўринда шуни таъниллаш жоизки, судда ишларни кўришада даъво муддатини таънилланадиган учун унинг қайси вактида тугашини белгилаш зарур.

Хулоса ўринда шуни таъниллаш жоизки, судда ишларни кўришада даъво муддатини таънилланадиган учун унинг қайси вактида тугашини белгилаш зарур.

Хулоса ўринда шуни таъниллаш жоизки, судда ишларни кўришада даъво муддатини таънилланадиган учун унинг қайси вактида тугашини белгилаш зарур.

Хулоса ўринда ш

